

İŞ ZEKASI UYGULAMALARINDA QLIK SENSE YETKİNLİĞİ

Türkiye'nin en büyük 125. sanayi kuruluşu Esan, dijital dönüşüm sürecine büyük önem veriyor. Esan bu dönemi, iş zekası uygulamalarını en uygun maliyetlerle gerçekleştiren Qlik Sense platformuyla öne çıkarıyor.

Figen Demirhan
Bilgi Teknolojileri Direktörü

Sinan Türkmen
Veri Analitiği
Yöneticisi ve
Proje Yürütücüsü

kişiyi istihdam sağlıyor. Sürdürülebilir madencilik anlayışı ve operasyonel mükemmellik perspektifi ile faaliyetlerini, bugünün ihtiyaçları ile uyumlu, çevreye ve geleceğe duyarlı, insana ve topluma ise saygılı şekilde yapıyor. Verimli, katma değerli ve sürdürülebilir bir iş modeli için kapsamlı arama ve Ar-Ge faaliyetlerinin yanı sıra, operasyonel mükemmellik perspektifi ile kuruluşun her alanında sürekli geliştirme ve iyileştirme çalışmaları yapılıyor. Dijital dönüşüm ise tüm bu çalışmalarda teknolojik bir kaldıraç olarak konumlanmış durumda.

Kurumunuzun teknoloji yaklaşımı ve İş Zekası Uygulamalarınız hakkında bilgi verebilir misiniz?

Figen Demirhan: 2014 yılından beri dijital dönüşümü odak noktalarımızdan biri haline getirdik. O zamandan bugüne aramadan üretime, iş güvenliğinden ruhsat yönetimine, tedarik zincirinden satışa, finanstan insan kaynaklarına kadar hayata geçirdiği yaklaşık 70 proje ve sırada bekleyen daha onlarca proje planlaması ile topyekûn bir dijitalleşme sürecindeyiz. Esan'ın dijital dönüşüm vizyonunda eskinin her parçasının kendi alanında kendi görevini yaptığı mekanizma anlayışından; kaynaktan müşteriye tümüyle entegre hale gelmiş süreçlere ve akıllı madencilik uygulamaları ile desteklenen tekrarlanabilir iş modellerine sahip, anlık veri üreten ve bu verileri anlamlandırarak operasyonlarını mükemmelleştiren ve böylece kendi yaşamına ve

çevresindeki habitata katkı sağlayan bir organizma olmak var.

Yeraltı ile yerüstünü, merkez ofisimiz ile dağdaki şantiyemizi, arazideki jeologumuz ile tesisteki planlamacımızı belirli standartlarda buluşturabildiğimiz, işlerini birbiri ile konuşturabildiğimiz bir yapı kurmada hızla ilerliyoruz. Birçok teknolojiyi altyapı eksiklikleri, ortam koşulları ve hatta kültürel bariyerler gibi türlü zorluklara rağmen kuruluşumuza adapte ettik. Bazılarında hazır çözümleri kendimize uyacak şekilde dönüştürdük, bazılarında farklı teknolojileri birleştirerek sektör için yeni yöntemler yarattık, bazılarında ise tamamen kendi bilgi birikimimiz ve yetkin teknoloji sağlayıcıları ile sektörde olmayan uygulamalar geliştirdik.

İş zekası uygulamaları ise tüm bu uygulamaların değerini anlamak için verinin toplanması ve analizinde önemli bir yere sahip. Maliyet ve getirilerin ölçülmesi, sorunların ve risklerin analizi, fırsatların tespiti, kısa vadeli ya da geleceğe yönelik planlamalar gibi birçok yönetsel konunun ortaya konması ve karar vericilere

Türkiye'nin lider doğal kaynak üreticisi Esan'ı kısaca tanıtarak, sayılar ile anlatır mısınız?

Bilgi Teknolojileri Direktörü Figen Demirhan: Bir ürünün kalitesi yüksek ölçüde içindeki hammaddelerin kalitesine bağlı. Esan tam da bu düşünceden hareketle, 1978 yılında seramik sektörüne yüksek kalitede hammadde sağlamak amacıyla kuruldu. Endüstriyel hammaddelerle başlayan yolculuğunda Türkiye'nin ilk Kil Zenginleştirme Tesisi, ilk Feldspat Flotasyon Tesisi gibi birçok yeniliğe imza attı. Bugünse Türkiye'nin en büyük 125. Sanayi kuruluşu (ISO 500). Zaman içinde çeşitlenen portföyünde 150'ye yakın ürün bulunuyor ve yurtdışında 10 tesis ve 40 ocakta faaliyetlerini sürdürüyor. İtalya, Ukrayna, Çin, Portekiz ve Kazakistan'da temsilciliklere sahip ve yurtdışında 50'ye yakın ülkeye ihracat yapıyor.

Dünyanın en büyük sodyum feldspat üreticisi, Türkiye'nin en büyük maden ihracatçısı (TİM 1000) olan Esan, toplam 2 bin 500

somut şekilde sunulabilmesi için iş zekası uygulamalarına ihtiyaç var. Bizim gibi zorlu bir iş kolunda, geniş bir portföyde ve çok farklı coğrafyalarda çalışan bir kuruluş için bu karmaşık ve geçişken yapıyı etkin şekilde yönetebilmek için çok değerli imkanlar sunuyor.

İş Zekası çözümleri kurumunuz bünyesinde nasıl bir yere sahip? Qlik ürünleri ile sizi buluşturan süreçlerden bahsedebilir misiniz?

Figen Demirhan: İş zekası çözümleri geçmişi anlamaktan, bugünü görmeye, oradan da geleceği tahmin etmeye giden dijital dönüşüm yolculuğumuzda önemli bir eşik. Özellikle, IOT ve Analitik kullanan projelerin ortaya çıkışı, üretim verimliliğini takip edebileceğimiz teknolojilerin hayata geçişi ile birlikte odağımızın iyice geleceğe kaymaya başladığı dönemde iş zekası uygulamalarımıza ağırlık verdik. İş zekasına en çok ihtiyaç duyan tedarik zinciri, üretim ve satış gibi fonksiyonlarla çeşitli veri kaynağı sistemlerini içeren bir POC(proof-of-concept) çalışması ve benchmarking gerçekleştirdik. Bu POC çalışmasında üç farklı iş zekası ürününü çeşitli açılardan değerlendirerek ihtiyaçlarımızı en uygun maliyetle en etkin şekilde karşılayacak uygulamayı seçmeyi hedefledik. Bütün bu değerlendirmeler sonucunda Qlik Sense platformunda karar kıldık ve çalışmalarımıza başladık.

Qlik uygulamaları ile gerçekleşen proje hakkında genel bilgi verebilir misiniz?

Veri Analitiği Yöneticisi ve Proje Yürütücüsü Sinan Türkmen:

Ortaya çıkan ihtiyacı takiben Qlik Sense seçimimizi yaptıktan sonra Bilgi Teknolojileri biriminin yönetiminde olan bu yapı için Tedarik Zinciri bünyesinde yer alan Ana Veri Uzmanımızı anahtar kullanıcı olarak atadık. Kendisi hem ihtiyaçlara göre tasarım yapılmasında görev aldı hem de teknik kullanıcı görevini üstlendi. Bir yandan da Kristal adı verdiğimiz bir proje ile çeşitli fonksiyonlardan (ar-ge, üretim, satış, arama, kurumsal iletişim vb.) oluşturduğumuz bir ekiple design thinking ve agile metodolojilerini de dikkate alarak, tasarımlarımızı oluşturduk. Tabi bu uygulamanın self-service özelliklerini kullanabilmek adına hem ekibimizdeki arkadaşımız, hem de çeşitli fonksiyonlarda yer alan yöneticilerimiz Qlik Sense üzerinde nasıl kolaylıkla bir uygulama tasarlanabileceği konusunda çeşitli eğitimlere katıldı. Bu eğitimlerde de uygulamalı olarak Qlik Sense'in yetkinliklerini keşfetme şansını bulduk ve Qlik Sense üzerinde ilk uygulamalarımızı gerçekleştirdik.

Qlik ürünleri ile yapılan iş birliği size neler kattı? Önceki süreç ile işbirliği sonrasını değerlendirir misiniz? Ne gibi faydalar sağladınız?

Satın Alma Yöneticisi - Proje Anahtar Kullanıcısı Levent Eğeryılmaz:

Her geçen gün büyüyen şirketimiz ve paralelinde kat be kat hızlı gelişen datamız yakın bir zamanda konvansiyonel yöntemlerle işlenemez duruma gelecekti. Qlik ile datamızın işe yararlığını ve görülebilirliğini arttırmayı hedefledik. Bu hedefe giderken üç ana durak belirledik.

İlki, operasyonel işleri kolaylaştırmaktı. Standart ERP raporları halihazırda kullanımımızdaydı. Bunlara ilave olarak bir çok geliştirme raporlarımız da mevcuttu. Ancak kullanıcı açısından çok zaman alan, zorlayıcı ve caydırıcı olabilen bu ayrışik rapor sisteminden

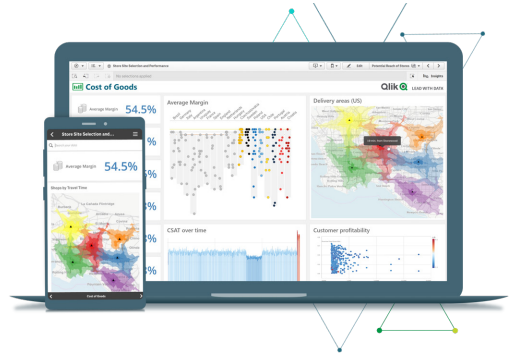
Levent Eğeryılmaz
Satın Alma Yöneticisi - Proje Anahtar Kullanıcısı

daha ötesini hayal ettik: Kullanıcıların ekran ekran gezerek bilgiye ulaşmaya çalıştığı sistemler yerine, bu işlemleri onlar adına yapıp bir de görselleştirdikten sonra önlerine düzenli olarak getirebilecek tasarımlar. Qlik'te operasyonel raporlar dediğimiz bu tasarımları sistemin kullanıcı dostu yapısının da yardımıyla hızlıca oluşturunca işler duruma getirdik. Artık sabahları ERP üzerinden dataya ulaşmaya çalışmak yerine masamıza oturduğumuzda Qlik bizim adımıza dataları işleyip mail kutumuza yollamaya uluyor. İkinci durağımız operasyon yöneticilerinin kritik iş ve süreçleri kontrol edebilmelerini sağlamaktı. Süreçlere ait kritik kontrol noktaları belirledik ve bu noktaları kontrol etme işini yaptığımız tasarımlarla Qlik'e delege ettik. Artık bu tasarımla yöneticilerimizin gerekli analizleri

yaapı, sonucunu önüne getiren bir ekip üyeleri daha var. Hatta bu yeni üye kontrol gerektiği zaman uyarı da veriyor. Son durağımız ise üst yönetim raporlamalarını oluşturmaktı. En geniş perspektifteki datanın en sade ve en anlaşılır şekilde, en doğru resmi cizecek netlikte sunulması gerekiyordu. Veri mimarisini uzmanları ve Qlik'in yetkinlikleri birleşince karar verme sistemlerini destekleyen yönetici özetleri yaratmak ve bunu e-posta kutularına düzenli beslemek mümkün oldu. Bu süreçte ortaya çıkan her Qlik raporu başka bir rapor için ilham verici oldu. Su an yola çıkarken hedeflediğimiz ihtiyaçlarımızın çok daha fazlasını talep etmekteyiz. Kullanıcıların kendi raporlarını oluşturabilmesi sayesinde ek bir geliştirme yapmadan da etkinliği ve kullanım alanları artan bir sistem olarak bizimle beraber yaşayacak gibi duruyor.

Esan olarak önümüzdeki dönem hedefleriniz arasında Qlik ürünleri ile planlanan farklı projeler var mı?

Figen Demirhan: Esan'ın yüksek hedefleri beraberinde birçok dijital dönüşüm projesini getiriyor ve her projenin içinde kritik veriler ortaya çıkıyor. Dolayısıyla, bugünün talep ve projeleri devam ederken, 2021-2023 yılları arasında da belirlediğimiz 20'ye yakın dijital projeden ortaya çıkan verileri Qlik Sense üzerinde işlemeyi amaçlıyoruz.

Levent Eğeryılmaz: "Görebildiğin kadarını yönetebilirsin. Qlik bizim asistan gözlerimiz olma yolunda."

Sinan Türkmen: "Kuruluşlardaki yeni inovasyon fikirleri ve geleceği şekillendirecek ileri analitik uygulamalar, ancak Qlik Sense ve benzeri uygulamalarla ve verinin demokratikleşmesi, veri okuryazarlığı yoluyla ortaya çıkabilecektir."